

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตรการทำน้ำมันไหล จำนวน ๖ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสุรินทร์

ความเป็นมา

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดนโยบาย “Quick Win”๗ วาระเร่งด่วน ได้แก่ ความปลอดภัย ของผู้เรียน หลักสูตรฐานสมรรถนะ บิ๊กดาต้า (Big Data) การขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศ อาชีวศึกษา การพัฒนา ทักษะทางอาชีพ การศึกษาตลอดชีวิต และการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการ เป็นพิเศษ สำนักงาน กศน. จึงได้มีการนำนโยบายที่เกี่ยวข้อง ๒ วาระ สำคัญ คือ การพัฒนาทักษะทางอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต มาดำเนินการขับเคลื่อน โดยการจัดทำโครงการจัดทำหลักสูตรเพื่อการพัฒนาอาชีพ Re - Skill และ Up -Skill จำนวนหลักสูตร ๕ กลุ่มอาชีพ คือ หลักสูตรกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและบริการ ความคิดสร้างสรรค์ และอาชีพเฉพาะทาง เพื่อพัฒนาประชาชนให้มีความรู้ ความ เข้าใจในการพัฒนาและต่อยอด ประกอบอาชีพของตนเอง รวมถึงการส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อผลิตและพัฒนา ผลิตภัณฑ์ในชุมชน อันจะส่งผล ให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในชุมชน ต่อไป

หลักสูตรการทำน้ำมันไหล เป็นการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการ ทำน้ำมันไหล ซึ่งเป็นพืชสมุนไพรที่มีสรรพคุณใช้เป็นยารักษาโรคต่าง ๆ เช่น ใช้สูดดม เบาเทาหวัด คัดจมูก แผลงสัตว์กัดต่อย คลายความอ่อนล้าของร่างกาย บรรเทาอาการปวดเมื่อย ช่วยคลายกล้ามเนื้อ ลดการอักเสบ ของกล้ามเนื้อและข้อต่อ ปัจจุบันมีการนำไหลมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์มากขึ้น ส่งผลให้ตลาด มีความต้องการไหล ซึ่งสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพ เพื่อสร้างรายได้หรือนำไปต่อยอดอาชีพ เพื่อมี อาชีพและสร้างรายได้เพิ่ม และรวมกลุ่มนำความรู้ที่ได้รับจากการ ฝึกอาชีพไป ต่อยอด อาชีพในระดับชุมชน สามารถพึ่งพาตนเองได้ และสามารถเป็นต้นแบบ เครือข่าย ให้กับชุมชนอื่นได้

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดำเนินการตามความพร้อมความต้องการของผู้เรียน
๒. เป็นหลักสูตรที่มีความสามารถในการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดและเหมาะสมกับศักยภาพของตนเอง
๓. เป็นหลักสูตรสร้างให้ผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงาม ต่อการประกอบอาชีพ

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบสำคัญและส่วนประกอบของการทำน้ำมันไหล
๒. เพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติการทำน้ำมันไหล และการนำมาใช้อย่างถูกวิธี

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไปที่มีความต้องการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะในการประกอบอาชีพเป็นการ เพิ่มรายได้ ตลอดจนกลุ่มเป้าหมาย ตามนโยบายของรัฐ อาทิ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเยาวชนนอกระบบ กลุ่มวัย แรงงาน

ระยะเวลา

ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร จำนวน ๖ ชั่วโมง แบ่งเป็น

- ๑. ภาคทฤษฎี จำนวน ๒ ชั่วโมง
- ๒. ภาคปฏิบัติ จำนวน ๔ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องทางการประกอบอาชีพ การทำน้ำมันไหล	๑. เพื่อให้ผู้เรียนบอกความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำน้ำมันไหลได้ ๒. เพื่อให้ผู้เรียนบอกความเป็นไปได้ในการการทำน้ำมันไหลได้ ๓. เพื่อให้ผู้เรียนบอกและหาแหล่งเรียนรู้ในการประกอบอาชีพการทำน้ำมันไหลได้ ๔. เพื่อให้ผู้เรียนบอกทิศทาง พัฒนาการประกอบอาชีพการทำน้ำมันไหลได้	๑. ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำน้ำมันไหล ๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำน้ำมันไหล ๓. แหล่งเรียนรู้ ๔. ทิศทางในการประกอบอาชีพการทำน้ำมันไหล	๑. วิทยากรให้ความรู้ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำน้ำมันไหล ๒. วิทยากรและผู้เรียนวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำน้ำมันไหล ๓. วิทยากรและผู้เรียนวิเคราะห์แหล่งเรียนรู้และทิศทางในการประกอบอาชีพการทำน้ำมันไหล	๑ ชั่วโมง	
๒	ทักษะการประกอบอาชีพ การทำน้ำมันไหล	๑. เพื่อให้ผู้เรียนบอกการคัดเลือกสมุนไพรเพื่อใช้ในการทำน้ำมันไหลได้ ๒. เพื่อให้ผู้เรียนบอกขั้นตอนการทำน้ำมันไหล	๑. อุปกรณ์/วัตถุดิบในการทำน้ำมันไหล ๒. วิธีการทำน้ำมันไหล - เทคนิคการต้มน้ำมันสมุนไพร - ส่วนผสม - ขั้นตอนการกรองน้ำมันไหล - การเก็บรักษาน้ำมันไหล	๑. วิทยากรอธิบายอุปกรณ์ในการทำน้ำมันไหลและบอกส่วนผสมวัตถุดิบในการทำน้ำมันไหล ๒. อธิบายขั้นตอนการทำน้ำมันไหลและฝึกปฏิบัติจริง		๒ ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำน้ำมันไหล	๑. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ของแหล่งทรัพยากรได้ ๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาข้อมูลการตลาด วิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชนได้ ๓. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขายได้	๑. สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ของแหล่ง ทรัพยากร ๒. ศึกษาข้อมูล การตลาดวิเคราะห์ ความต้องการของตลาดในชุมชน ๓. การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย	๑. วิทยากรบรรยาย วิธีการสำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ของ ทรัพยากร ๒. วิทยากรและ ผู้เรียนศึกษาข้อมูล การตลาดและ วิเคราะห์ความต้องการของตลาด ในชุมชน ๓. วิทยากร ดำเนินการตาม กระบวนการจัดการ การตลาด เช่น การ คิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย สินค้า	๑ ชั่วโมง	
๔	การออกแบบบรรจุภัณฑ์	๑. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้วัสดุ บรรจุภัณฑ์ของการทำน้ำมันไหลได้เหมาะสม	๑. การเลือกวัสดุ บรรจุภัณฑ์การทำน้ำมันไหล	๑. วิทยากรอธิบาย การเลือกบรรจุภัณฑ์ การทำน้ำมันไหล และฝึกปฏิบัติ	๒ ชั่วโมง	
รวม					๒	๔

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารประกอบการเรียนรู้การทำน้ำมันไหล
๒. แหล่งเรียนรู้/ อินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่าง ๆ
๓. ภูมิปัญญาท้องถิ่น
๔. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมิน
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตรการศึกษาออกโดยสถานศึกษา

คณะกรรมการจัดทำหลักสูตร

๑. นางวิไลรัตน์ มีมงคล	ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
๒. นางสมพร สวยรูป	ตำแหน่ง ครูอาสาสมัคร กศน.
๓. นางศิริรัตน์ สุขเสร็จ	ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล
๔. นางสุดาวัลย์ ยอดเพชร	ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล
๕. นางวีรยา บุญปก	ตำแหน่ง ครู ศรช.
๖. นางสาวอติติยา สวยรูป	ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล

คณะกรรมการพิจารณากลับกรองหลักสูตร

๑. นางจิตติพร สุขก้อง

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ.๒๕๕๔ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ (ข้อ ๙) การจัดทำและพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นผู้อนุมัติหลักสูตร โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร
(นางวิไลรัตน์ มีมงคล)
ครูชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายสมพงษ์ สมทิพย์)
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นายไพเชษฐ์ ดียิ่ง)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสุรินทร์

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยากร.....
 หลักสูตรการทำน้ำมันไพล จำนวน ๖ ชั่วโมง (เรียนวันละ.....๓.....ชั่วโมง)
 ระหว่างวันที่..... เวลาเรียน.....น.
 สถานที่จัด.....

วัน เดือน ปี/เวลา	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่..... เวลา.....	๑. ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำน้ำมันไพล ๒. ความเป็นไปในการประกอบอาชีพการทำน้ำมันไพล ๓. แหล่งเรียนรู้ ๔. ทิศทางในการประกอบอาชีพการทำน้ำมันไพล	๑. วิทยากรให้ความรู้ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำน้ำมันไพล ๒. วิทยากรและผู้เรียนวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำน้ำมันไพล ๓. วิทยากรและผู้เรียนวิเคราะห์แหล่งเรียนรู้และทิศทางในการประกอบอาชีพการทำน้ำมันไพล	เรียนวันละ ๓ ชม. ทฤษฎี ๑ ชั่วโมง ปฏิบัติ ๒ ชั่วโมง
	๑. อุปกรณ์/วัสดุุดิบในการทำน้ำมันไพล ๒. วิธีการทำน้ำมันไพล - เทคนิคการต้มน้ำสมุนไพร - ส่วนผสม - ขั้นตอนการกรองน้ำมันไพล - การเก็บรักษา น้ำมันไพล	๑. วิทยากรอธิบายอุปกรณ์ในการทำน้ำมันไพลและบอกส่วนผสมวัสดุุดิบในการทำน้ำมันไพล ๒. อธิบายขั้นตอนการทำน้ำมันไพลและฝึกปฏิบัติจริง	

วัน เดือน ปี/เวลา	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่..... เวลา.....	๑. สํารวจและศึกษาแหล่ง วัสดุ อุปกรณ์ของแหล่ง ทรัพยากร ๒. ศึกษาข้อมูล การตลาด วิเคราะห์ ความต้องการของตลาดใน ชุมชน ๓. การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การ ส่งเสริมการขาย	๑. วิทยากรบรรยายวิธีการ สํารวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ของ ทรัพยากร ๒. วิทยากรและผู้เรียนศึกษา ข้อมูล การตลาดและ วิเคราะห์ความต้องการของ ตลาด ในชุมชน ๓. วิทยากรดำเนินการตาม กระบวนการจัดการการตลาด เช่น การคิดต้นทุนการผลิต การ กำหนดราคาขาย การส่งเสริม การขายสินค้า	เรียนวันละ ๓ ชม. ทฤษฎี ๑ ชั่วโมง ปฏิบัติ ๒ ชั่วโมง
	๑. การเลือกวัสดุบรรจุภัณฑ์ การทำน้ำมันไหล	๑. วิทยากรอธิบายการเลือก บรรจุภัณฑ์การทำน้ำมันไหล และฝึกปฏิบัติ	

ลงชื่อ.....วิทยากร

(.....)

วันที่...../...../.....

ลงชื่อ.....ครู กศน.ตำบล/ครู ศรช.

(.....)

วันที่...../...../.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจแผน

(.....)

วันที่...../...../.....

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ

(.....)

วันที่...../...../.....

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม